

EXPOO
Jaarplan 2014

EXPOO staat in 2014 voor nieuwe (groei)kansen. Het decreet preventieve gezinsondersteuning zorgt voor nieuwe uitdagingen. Onze opdrachten kunnen we waarmaken met een uitbreiding van de operationele ploeg en van de werkingsmiddelen.

Naast de concrete voorziene acties, situeren we in het jaarplan 2014 ook de decretale opdracht van EXPOO en onze visie bij het uitvoeren van de opdrachten.

Decretale opdracht van EXPOO

Het nieuwe decreet preventieve gezinsondersteuning geeft aan EXPOO de opdracht om "kennis en expertise inzake opvoeden en opvoedingsondersteuning te verzamelen, verrijken en verspreiden en ondersteuning inzake methoden, technieken en instrumenten aan te bieden aan actoren op het domein van opvoedingsondersteuning, door deze acties:

- 1) kennisuitwisseling over opvoedingsondersteuning stimuleren en organiseren;
- 2) vorming, training en opleiding aanbieden aan professionelen in de opvoedingsondersteuning;
- 3) studiedagen, congressen en conferenties organiseren rond opvoeden en opvoedingsondersteuning;
- 4) basisinformatie ontwikkelen over het opvoeden van kinderen in diverse levensfasen, en die basisinformatie op een laagdrempelige en toegankelijke manier aanbieden aan alle actoren in het domein van de opvoedingsondersteuning, inclusief ouders en kinderen;
- 5) sensibiliseringsacties over opvoedingsthema's opzetten o.a. door de organisatie van een jaarlijkse campagne;
- 6) netwerking stimuleren en een signaalfunctie opnemen binnen het domein van de opvoedingsondersteuning."

Daarnaast voorziet het decreet dat EXPOO lokale samenwerkingsverbanden, acties of initiatieven kan ondersteunen om bovenstaande doelstellingen te bereiken.

EXPOO – een platform van en voor opvoedingsondersteuners

Een rode draad bij het opnemen van onze opdrachten blijft de *netwerkgedachte*: EXPOO stelt zich op als open netwerk met aandacht voor inbreng van relevante partners. Want Vlaanderen heeft héél wat expertise over opvoedingsondersteuning. EXPOO wil een forum zijn waar deze expertise verder kan groeien.

We werken zo productgericht mogelijk. Net omdat we van betekenis willen zijn voor de *praktijk* van opvoedingsondersteuning, willen we geen louter kenniscentrum worden. Wat EXPOO onderneemt, moet een vertaling kennen naar het werkveld.

Vier richtingwijzers in de werking van EXPOO

Een vijver zonder oevers

EXPOO hanteert een zo ruim mogelijke kijk op opvoedingsondersteuning. Dit betekent o.a.:

- We respecteren de verschillende definities en invullingen van het begrip opvoedingsondersteuning en hebben aandacht voor nieuwe maatschappelijke tendensen m.b.t. opvoeden en opvoedingsondersteuning.
- We beseffen dat opvoedingsondersteuning op uiteenlopende manieren gerealiseerd kan worden: op maat van ouders en opvoedingsverantwoordelijken, gelaagd en met verschillende functies.
- We hebben oog voor 'aangrenzende' sectoren: opvoedingsondersteuning kan plaatsvinden in alle contexten waar kinderen en jongeren opgroeien en opgevoed worden (bijvoorbeeld onderwijs)
- We proberen een breed bereik te hebben, omdat we weten dat opvoedingsondersteuning ruim ingevuld kan worden en er veel 'grijze zones' bestaan
- We willen er voor iedereen zijn, ook voor die initiatieven die zich situeren buiten een *Huis van het Kind*
- We werken vanuit een helikopteroverzicht en platformgedachte.

Bruggen leggen

Als expertisecentrum leggen we bruggen tussen verschillende actoren (praktijk, onderzoek, beleid,...) en stimuleren we uitwisseling in meerdere richtingen:

- We hebben aandacht voor de noden van het werkveld op vlak van ondersteuning/onderzoek en proberen hier onderzoek rond te stimuleren
- We vertalen wetenschappelijke inzichten en onderzoek naar toegankelijke informatie voor de praktijk
- We bevorderen de dialoog tussen beleid en praktijk

Productiehuis

De werking van EXPOO is zichtbaar door het aanbieden van concrete producten en diensten voor een breed werkveld.

- Centraal staan
  - Betrouwbare en kwaliteitsvolle producten
  - De noden van het werkveld
- We hanteren een proactieve houding.

Groot in kleine dingen

EXPOO is een klein expertisecentrum, maar met daad- en slagkracht. Gezien we niet over voldoende middelen beschikken om grote ondersteuningstrajecten of campagnes uit te bouwen, willen we uitblinken in de kleine projecten.

- We spelen snel in op nieuwe noden, ontwikkelingen of opportuniteiten.
- We werken innovatief en experimenteren met nieuwe dingen/veranderingen
- We zijn een open expertisecentrum: we delen kennis vanaf het vroegste stadium.

Samen werken aan opvoedingsondersteuning

De kerngedachte bij het uitvoeren van onze opdrachten blijft het platformidee.

De acties uit dit jaarplan zijn dan ook ontstaan na een brede consultatie met het werkveld: ideeën werden *ontwikkeld en afgetoetst* met ondermeer de Opvoedingswinkels, de Inloopteams, de afdeling Preventieve Gezinsondersteuning van Kind en Gezin, de provinciale Steunpunten opvoedingsondersteuning, het adviescomité van EXPOO en een open oproep naar reacties op onze website.

De *uitwerking* van de acties gebeurt in samenwerking met het werkveld, Kind en Gezin, andere expertisecentra (bijv. VBJK), steunpunten (bijv. Provincies), vormingsinstellingen enz.

> Samen- werken aan opvoedingsondersteuning in de Huizen van het Kind

- **Informatie ter beschikking stellen via verschillende kanalen**
  - Op www.expoo.be publiceren we actuele en correcte informatie over opvoedingsondersteuning en over ontwikkelingen in het kader van het nieuwe decreet preventieve gezinsondersteuning.
  - We werken mee aan andere informatiebronnen die samen met uiteenlopende ondersteunende actoren worden ontwikkeld.
  - We verspreiden actief informatie over opvoedingsondersteuning naar de Huizen van het Kind (bv. Magazine Opvoedingsondersteuning)
- **Goede praktijken/praktijkmodellen in de schijnwerpers zetten**
- **Stimuleren van uitwisseling tussen actoren**
  - We organiseren dialoogmomenten, thematische lerende netwerken en inspiratiedagen om kennisuitwisseling te stimuleren.
- **Ad hoc ondersteuning bij concrete vragen uit het werkveld**
  - Waar mogelijk bieden we individuele ondersteuning aan de netwerken Huizen van het Kind. Zo houden we de vinger aan de pols over wat leeft in het werkveld.

> Kwaliteit & innovatie

- **Methodieontwikkelingen stimuleren**
  - Opzetten van *praktijkbeschrijvingskringen* waarin praktijkwerkers reflecteren over de eigen praktijk en dit neerschrijven in een grondplan.
  - Organisaties stimuleren om zelf hun praktijk te beschrijven in het grondplan en (theoretisch of via onderzoek) te onderbouwen. EXPOO biedt hier een beperkte procesbegeleiding aan.
  - Bijdragen tot het ontsluiten van kwaliteitsvolle (Vlaamse en buitenlandse) praktijken opvoedingsondersteuning.
- **Opzetten van uitwisselingsplatformen over opvoedingsondersteuning**
  - Het adviescomité van EXPOO wordt een expertgroep over opvoedingsondersteuning die, naast de werking van EXPOO, ook waakt over de maatschappelijke rol van opvoedingsondersteuning.
  - Bestaande uitwisselingsplatformen continueren (bv. overlegmomenten met opvoedingswinkels en andere actoren uit werkveld, forum ontmoeting).

- Oprichten van nieuwe uitwisselingsfora over opvoedingsondersteuning in de Huizen van het Kind (bv. wisselleerplekken, studiebezoeken of virtuele intervisies,...)
- Samenwerking aangaan met actoren uit aangrenzende sectoren zoals onderwijs, kinderopvang, jeugdhulpverlening.....

- **Ondersteunen van ouders van pubers & adolescenten**

- Analyseren van de behoeften van en het aanbod voor ouders
- Beschikbaar stellen van kennis en informatie.
- Ontwikkeling aanbod.

- **Versterking van de pedagogische civiel society / vermaatschappelijking van de zorg**

- Analyseren van de bestaande behoeften en het aanbod.
- Beschikbaar stellen van kennis of informatie.
- Ontwikkeling aanbod.

> **Tools bij het aanbieden van opvoedingsondersteuning**

- **Promotie en verspreiding van bestaande tools om opvoedingsondersteuning aan te bieden**

- Tentoonstelling *Opvoeden Samen Aanpakken*.
- Sprekersdatabank.
- Hulpmiddelen voor pedagogische adviesgesprekken, materialen die meegegeven kunnen worden met ouders.
- Tools van partners mee helpen ontsluiten: bv. 'Als kleine kinderen groot worden'.

- **Ontwikkeling van nieuwe tools om opvoedingsondersteuning aan te bieden**

- Vb. draaiboek voor het opzetten en uitvoeren van een oudercursus over positief opvoeden.
- Vb. tools uit andere projecten (bv. aanbod voor ouders van pubers).

> **Bijscholing en trainingsaanbod**

- **Informeren over bijscholingen en trainingen inzake opvoedingsondersteuning in Vlaanderen en Brussel**

- Vormingskalender op www.expoo.be promoten binnen netwerken waar opvoedingsondersteuning aan bod komt.
- Pro-actief verzamelen van extern vormingsaanbod over opvoeden, opvoedingondersteuning en gerelateerde thema's.

- ***Aanbieden (in samenwerking met partners) van bijscholingen en trainingen inzake opvoedingsondersteuning voor diverse actoren***

- Bestaande vormen en trainingen opnieuw aanbieden (over opvoeden spreken, steunbron voor ouders; Pedagogisch adviseren; Opzetten van oudercursussen; Email Opvoedingsondersteuning; Telefonische Opvoedingsondersteuning; Ontmoetingsfunctie; (herwerkte) webcursus 'wegwijs in opvoedingsondersteuning').
- Ontwikkelen en aanbieden van nieuwe vormen en trainingen op basis van behoeften uit het werkveld (fysiek of via webleren).
- Ontwikkelen en aanbieden van vorming en training op basis van concrete vragen uit het werkveld.

> **Onderzoek over opvoeden en opvoedingsondersteuning**

- ***Bruggen leggen tussen wetenschappelijk onderzoek – praktijk***

- Inzichten uit wetenschappelijk onderzoek verspreiden
- Verbinding tussen academisch onderzoek en praktijk versterken (bv. exploreren van methodiek academische werkplaatsen; participeren in wetenschappelijk onderzoek; engageren als valorisatiepartner in grote onderzoeksprojecten (Strategisch Basisonderzoek),...)
- Stimuleren van wetenschappelijk onderzoek over opvoedingsondersteuning op basis van signalen uit het werkveld (bv. onderzoek opvoedingsondersteuning en inclusie; onderzoek naar opvoedingsondersteuning in Vlaanderen binnen de Huizen van het Kind,...)

- ***Gegevensverzameling over het aanbod OO in Vlaanderen***

- Analyse van de bestaande gegevensverzameling over opvoedingsondersteuning
- Ondersteuning bieden bij het registreren van het aanbod opvoedingsondersteuning (ad hoc).
- In kaart brengen van die gegevens die kritisch (noodzakelijk?) zijn bij het beschrijven van opvoedingsondersteuning in Vlaanderen.

> **Website www.expoo.be**

- ***Een vernieuwde website voor actoren opvoedingsondersteuning***

- Analyse en opmaak plan voor nieuwe website
- Ontwikkeling, bouw en inhoudmigratie en aanmaak van nieuwe inhoud
- Bekendmaken van website bij doelpubliek

- ***Actueel houden van huidige website***

- Relevante en betrouwbare informatie en kennis over OO en aanverwante onderwerpen opvolgen en publiceren

- ***Actoren opvoedingsondersteuning op de hoogte brengen van nieuwe informatie op de website***

- via RSS, nieuwsbrief, sociale media,...

> Documentatiecentrum over opvoeden en opvoedingsondersteuning

- Integratie van de bibliotheekcollectie in het 'online documentatiecentrum'
- Actuele publicaties over opvoeden en opvoedingsondersteuning ter beschikking stellen van actoren in de opvoedingsondersteuning.

> Evenementen en congressen

- Organisatie van jaarlijks congres opvoedingsondersteuning
- Ter beschikking stellen van expertise en deelname aan kennisuitwisselingsmomenten van derden (op vraag)

> Basisinformatie over opvoeden en OO

- **Groeimee.be verder ontwikkelen en updaten met actuele informatie**

- Inventarisatie van nieuwe thema's op basis van de noden van gebruikers en werkveld.
- Ontwikkelen van nieuwe content in samenwerking met partners.
- Uitbouwen platform (redactieteam, redactieraad,...) om ervoor te zorgen dat de content aansluit bij de behoeften van de gebruiker en wetenschappelijk gefundeerd is.

- **Promotie en bekendmaking**

- Via nieuwsbrief, sociale media, Widget, promomateriaal...
- Search Engine Optimalization

- **Multimediaal aanbod**

- Ontwikkelen van nieuwe folders
- Ontwikkelen van nieuwe filmpjes op GroeimeeTV

- **Online OO verder uitbouwen**

- Partnership met de Opvoedingslijn verder uitbouwen
- Deelname aan project *Bouwstenen Online Hulpverlening* in Vlaanderen
- Opzetten van *webinar* over opvoeden
- Exploreren van interactieve vormen van OO zoals chat, serious game, ...

> Week van de Opvoeding: Opvoeding in beweging

- **Algemene coördinatie**
- EXPOO verzorgt de algemene coördinatie van de Week van de Opvoeding:
  - ondersteunen van de lokale en bovenlokale initiatieven
  - verzorgen van een Vlaamse dimensie onder de noemer 'Opvoeden in beweging'.
- **Website Week van de Opvoeding**
- www.weekvandeopvoeding.be actualiseren rond het thema 'opvoeding in beweging'.

> Signaalfunctie

- **Informeren en sensibiliseren over opvoeden en opvoedingsondersteuning**
- Naar aanleiding van maatschappelijke gebeurtenissen brengen we correcte informatie over opvoedingsthema's.
- **Investeren in internationale werking**
- Met het oog op kennisdeling informeren we Vlaanderen over trends en ontwikkelingen uit het buitenland en maken we goede praktijken uit Vlaanderen zichtbaar op internationale fora.